

اشاره

مقاله پژوهشی اطلاعات نوشتاری موضوعی را که درباره آن پژوهش کرده‌اید ارائه می‌کند. بسیاری از ما، در هنگام نگارش مقاله پژوهشی، دچار سردرگمی شده و به تبع آن نگران و مضطرب می‌شویم. اگر نوشتن مقاله پژوهشی شما را هم دل‌آشوب می‌کند، خونسردی و آرامش خودتان را حفظ کنید و با ما همراه شوید. زیرا هر چه اطلاعات شما درباره کاری که قصد انجام آن را دارید بیشتر باشد، ترستان کمتر خواهد شد. در این مقاله و مقالات بعدی، قصد نویسنده ارائه رهنمودهای گام به گام و مرحله‌ای به شما همکاران گرامی است تا بتوانید با شادی و نه اجبار و فشار روانی، مقاله پژوهشی چشمگیری بنویسید؛ به طوری که موفقیت شما را در دنیای علمی - حرفه‌ای‌تان در پی داشته باشد.

کلیدواژه‌ها: مقاله پژوهشی، پژوهش، فایده مقاله پژوهشی، مقاله پژوهشی خوب

مقدمه

و باورهای مربوط به آن‌ها را پی گرفت. مقاله پژوهشی روشی مفید و اثربخش برای جمع‌آوری و ارائه اطلاعات معتبر است. این تکلیف، به طور مکرر در دبیرستان و دانشگاه به یادگیرندگان واگذار می‌شود. تهیه مقاله پژوهشی نشانی است از توانایی در جمع‌آوری، ارزشیابی و ترکیب اطلاعات. به کلامی دیگر، ارائه مقاله پژوهشی نشان می‌دهد شما توان تفکر درباره پدیده‌ای را دارید.

اگر پژوهش برای تداوم زندگی ما ضرورت داشته باشد، همه ما وقتی را برای آن صرف خواهیم کرد؛ هر چند پژوهشگر حرفه‌ای نخواهیم شد. اگر بخواهیم درباره ویژگی‌های یک مدرسه خوب برای فرزندان، انتخاب یک کتاب خوب برای مطالعه یا انتخاب طرح درسی اثربخش برای اجرا در کلاس درس اطلاعاتی جمع کنیم، نیاز داریم بدانیم که چگونه باید اطلاعات را به دست آورد، آن‌ها را مرتب کرد و چگونه حقایق

نوشتن مقاله پژوهشی کاری شگرف و بااهمیت است. با این حال، به آسانی می‌توانید از عهده آن برآید؛ به شرطی که فرایند تهیه آن را به مراحل کوچک تقسیم کنید. اولین مرحله تهیه مقاله پژوهشی جواب دادن به این پرسش است: موضوع مقاله درباره چیست؟

تعریف مقاله پژوهشی

مقاله پژوهشی ایده یا دیدگاه نویسنده آن را معرفی و درباره‌اش بحث می‌کند. در واقع، مقاله پژوهشی شامل تجزیه و تحلیل و ارزشیابی یک حالت یا وضعیت می‌شود. مقاله پژوهشی می‌کوشد به مخاطب نشان دهد که استدلال نویسنده درست است یا حداقل موضوع جدیدی مطرح است. بنابراین، نویسنده مقاله پژوهشی، برای حمایت از نقطه نظرش، به طور خلاقانه از شواهد، اطلاعات، مثال‌ها و نظرها استفاده می‌کند. او مجبور است تصمیم‌های نوآورانه و درستی بگیرد. به این معنا که باید بتواند واقعیت را از دل شواهد بیرون بکشد و به گونه‌ای به رشته تحریر درآورد که به طور منطقی و درست از نقطه نظرش حمایت کند.

هنگامی که می‌خواهید مقاله پژوهشی بنویسید، ابتدا باید نوشته‌های دیگران را درباره موضوع مطالعه کنید و سپس بر پایه آنچه از آن‌ها برداشت کرده‌اید، اقدام به نوشتن کنید. از آنجا که موضوع مقاله شما نو و بکر است، نباید صرفاً مطالب دیگران را خلاصه کنید و به نگارش درآورید. به جای آن، باید اطلاعاتی را که از منابع گوناگون جمع کرده‌اید با هم ترکیب و مطلبی را تهیه کنید که نو و مختص به خودتان باشد.

مقاله پژوهشی چه چیزی نیست

- ◆ فقط مجموعه‌ای از شواهد درباره یک موضوع نیست.
- ◆ خلاصه‌ای از اطلاعات از یک یا چند منبع نیست.
- ◆ توضیح یا توصیف مطالب دیگران نیست.
- ◆ صرفاً گزارش آنچه دیگران انجام داده‌اند، نیست.

فایده نگارش مقاله پژوهشی

غالباً امکان دارد از خودتان بپرسید «تهیه مقاله پژوهشی چه فایده‌ای دارد؟» در پاسخ خواهیم گفت: اولین فایده آن کسب تجربه در زمینه نوشتن مقاله‌ای پژوهشی، برگرفته از مطالعاتی است که انجام داده‌اید! احتمالاً انجام این کار به نظر عده‌ای بیهوده است، اما فرصت دارید بارها این کار را انجام دهید تا مهارت لازم را کسب کنید. توجه داشته باشید، هر دفعه که به نوشتن مقاله پژوهشی اقدام کنید، این کار برایتان آسان‌تر می‌شود و توانایی و مهارت جدیدی کسب می‌کنید.

دومین فایده این است که شما درباره موضوعی که به آن علاقه دارید، جزئیات زیادی خواهید آموخت. در ابتدای کار، دانش کمی درباره موضوع پژوهستان دارید، اما در انتها فردی متخصص در آن زمینه خواهید شد.

جدول شماره ۱: طرح زمانی چهار هفته‌ای

مراحل	وظایف	زمان مورد نیاز
۱	انتخاب موضوع	۱ تا ۲ روز
۲	محدود کردن موضوع انتخاب شده	۱ تا ۲ روز
۳	بیان موضوع مقاله بر پایه اصول تدوین مرتبط با آن	۱ تا ۲ روز
۴	تدارک مقدمات پژوهش	۲ روز
۵	یادداشت‌برداری از منابع	۲ روز
۶	تدوین خطوط اولیه برای نگارش مقاله	۱ تا ۲ روز
۷	تهیه طرح مقدماتی برای نگارش مقاله	۳ روز
۸	پیدا کردن منابع مورد نیاز	۲ روز
۹	تلفیق یادداشت‌برداری‌های انجام شده	۱ روز
۱۰	مشخص کردن ارجاعات درونی مطالب	۱ تا ۲ روز
۱۱	تهیه و تدوین فهرست منابع	۱ تا ۲ روز
۱۲	تهیه و تدوین فهرست مطالب	۱ روز
۱۳	بازنگری، ویرایش و غلط‌گیری مقاله نوشته شده	۳ روز
۱۴	تایپ مقاله پژوهشی	۱ روز
۱۵	ارائه مقاله و دریافت بازخورد	۲ روز

انتخاب موضوع برای نگارش مقاله پژوهشی

انتخاب موضوع برای تهیه مقاله پژوهشی، بیش از تصور شما اهمیت دارد؛ به ویژه هنگامی که انتخاب موضوع به عهده خودتان باشد. در این باره به طور مفصل در مقاله بعدی به بحث خواهیم نشست.

* منابع

1. Rozakis, Lavrie. (2007). writing great research papers. USA. Mc Graw - Hill companies, Inc.

برای مطالعه بیشتر می‌توانید به منبع زیر نیز مراجعه کنید:
 ۲. چایسن، بورلی آن (۱۳۸۹). چگونه مقاله پژوهشی بنویسیم: هفت کلید طلایی برای مقاله‌نویسی علمی و تحقیق دانش‌آموزان. ترجمه احمد شریفان. شباهنگ. تهران. (سال انتشار اثر به زبان اصلی، ۲۰۰۴).

از همه مهم‌تر اینکه یاد خواهید گرفت چگونه مقاله پژوهشی را تهیه کنید. این مهارتی است که در تمامی طول عمرتان می‌توانید از آن استفاده کنید. در نهایت، تجربه‌ای کسب می‌کنید که به آن افتخار خواهید کرد. بعد از تهیه مقاله پژوهشی، پاداش شما لذتی است که از انجام آن خواهید برد.

ویژگی‌های مقاله پژوهشی خوب

مطالعه و بررسی مقاله‌های پژوهشی خوب ملاک‌هایی را پیش رو قرار می‌دهد. یعنی مقاله پژوهشی خوب:

۱. قرص و محکم بر موضوع اصلی تمرکز دارد و تمامی بحث‌ها درباره آن است.
۲. درک قوی نویسنده از موضوع و منابع مورد مطالعه‌اش را نشان می‌دهد.
۳. مطالعه و تجربه وسیع نویسنده درباره موضوع را نشان می‌دهد.
۴. شامل نظرها و یافته‌های علمی زیادی است که برخی موافق و برخی مخالف هم هستند. اما نویسنده با نقد آن‌ها، یافته‌ها و نظرهای معتبر را مشخص کرده و به قدرت آن‌ها افزوده است.
۵. مستندات مربوط به موضوع مقاله را به طور روشن و منطقی سازمان‌دهی و ارائه کرده است.
۶. نقطه نظرها با شواهد معتبر و همراه با مثال تأیید شده‌اند.
۷. محتوای بکر و دست اول دارد. سرعت علمی ندارد و مطالب مورد استناد آن به خوبی ارجاع‌نویسی شده‌اند.
۸. منابع معتبر دارد و فهرست آن‌ها ارائه شده است.
۹. از چارچوب علمی مرسوم برخوردار است و نقل قول‌های آن با ذکر سند مشخص شده‌اند.
۱۰. به گونه‌ای نوشته شده است که برای اهل فن قابل فهم و درک باشد.

مدیریت زمان

قبل از شروع فعالیت در زمینه نگارش مقاله پژوهشی، ضرورت دارد برای خودتان برنامه‌ای زمانی داشته باشید، به طوری که زمان مورد نیاز هر مرحله مشخص شده باشد. در واقع، یکی از چالش‌های اصلی مربوط به نگارش مقاله پژوهشی، تدوین طرح زمانی برای انجام آن است. نمونه‌ای از طرح زمانی موفق برای تهیه مقاله پژوهشی به صورت جدول شماره ۱ است: